

בחסות הלילה התקרב הרכב אל היעד. כוחות הלוחמים נחלקו לפי תוכניתם, התפרשו והחלו לנוע חרש לכיוון המבצר. בליל הירח הבהיר, קל היה להבחין מרחוק בבזל של המבצר, שקט מתוח שרר בו. מי פעם לפעם, הבהיקו פנסים השומרים במקום, כשהם באיזורים את הגדר. הכוחות הפסו את עמדותיהם לפי משימתיהם. על גבי מש"ח פרוש, ללא כל מחסה טבעי, התקדמה שורת הפורצים, כפופה, מתזה ועירונית. הדוקטור הלך עם הפורצים. לא בשורה הראשונה, אולם צמוד לכוח הפורץ.

לפתע, כשהיו קרובים מאוד לגדר המחנה, נשמעה ירייה. שניה אחרת בלבד, השתררה דממה חרישית. אחריה באה קרינת המבצר. המלחמה על המבצר החלה.

דקות כספר נמשך הלם צוררות המקי לעינים ותת המקלעים, מלווה בבזקי פצצות הבוזקה, התחרות אל תוך קירות המבצר. מייד לאחר זאת פדצו הלוחמים פנימה.

הדוקטור לא נכנס אל תוך המבצר. הוא חיכה בחוץ. בפנים השתולל קרב יריות

אנשי מופת

הדוקטור בא תמיד

בעתונים בישרו הכותרות: "סגן דוקטור מוריס אנקלביץ צוין לשבח על גילוי אומץ לב למופת." טורים ארוכים, מלווים בתצלומי, תיארו את פרשת חייו ואת מבר צעו הקרבי. דוקטור מוריס אנקלביץ עבר בריפורף על הכתוב, כשהוא מהיך. "יש עוד חדשות בעתון?" שאל.

הוא חזר ועיין בתמינתו. "זאת תמינה לא מוצלחת", אמר במבטא צרפתי מודגש. "אני לא מרגיש בעצמי, אם כל זה רק רעש, או משהו שיכול לתת לי תוצאות בעתיד. עשיתי את יוצא לחופשה, שוכח את כל הצבא. נתתי להם הכתובת שלי, אם יצטרכו אותי, יקראו לי אני אבוא."

כי הדוקטור בא תמיד, כשקוראים לו לפעמים הוא בא גם כשאין קוראים לו לבוא.

"בחרתי בישראל". בטולוז, בדרום צרפת, שם חיה משפחתו — האב, סיחר בדים שברח מברסלאו שבגרמניה לפני 23 שנה עם עליית הנאצים לשלטון; האם ושתי האחיות — סיים מוריס את חוק לימודיו באוניברסיטה המקומית. מכפר היהודים ב"מקום אינו רב, איש אינו יודע את מספרם בדיוק, רובם מהבוללים. חדי הקהילה כמעט ואינם קיימים. מועדון הנוער היהודי תמיד צולע.

"בצרפת הייתי כמו צרפתי", העיד מוריס על עצמו, "צרפתי בדם. אני מדבר טוב צרפתית ואין שום הבדל. כל מה שהם עושים, גם אני עושה. גדלתי שם. כשבאו הגרמנים לטולוז, הלכתי למונטאובן, 50 קילומטר מטולוז. שם למדתי שנתיים בבית הספר התיכון. הייתי צרפתי. קראו לי מוריס בוד. היו לי תצורות מזויפות. אחרי המלחמה, חזרתי לטולוז."

אולם דוקטור מוריס אנקלביץ לא נשאר בטולוז. כל המשפחה נמצאת עדיין שם — הוא בא לישראל. "אין מה לעשות שם. ההבדל תמיד נשאר הבדל. אין שם משהו שמושך להיות יהודי, ואני רציתי להיות יהודי. בחרתי בישראל."

איש לא קרא לו, אולם הדוקטור בא. לא כמו רופא. הוא בן 26 כיום, נראה כבן 19, שזה עתה לבש מדי צבא לראשונה. תספורת קצרה, עיניים חומות, שפתים עבות וקומה ממוצעת. שום דמיון לדמות מקובלת של רופא. למרות המבטא הצרפתי, הוא נראה צבר בכל דבר, אפילו בסגנון הדיבור החופשי.

כעולה, היתה לו שנה אחת זמן, עד לגיוסו לצבא. בדרך כלל, אפשר לדחוף את זה עוד ועוד, ביהודי רופא עולה. מוריס התגייס מיד. לא מפני שהצבא קסם לו כי מיוחד, או משום ששאף להיות רופא קרבי. פשוט, הצבא זו חיבה המפריעה קצת ל"תכנית ההתבססות של רופא צעיר. אבל זאת חיבה. יש למלאה מה שיותר מהר, כדי לגמור עמה.

הוא עבר קורס רופאים צבאיים. אין זה קורס להשתלמות ברפואה. מה שלומדים שם, הוא על תפקידי הרופא הצבאי ביחידה והגינה, סניטציה, לא רפואה קרבית, אין דבר כזה בכלל.

אחר כך שלחו אותו להיות רופא ביחידה קרבית. נסיונו הרפואי לא היה רב במיוחד: נסיונו של סטודנט לרפואה שסיים את הסטאז, הודה מוריס: "לא עשיתי עוד שום התמחות. מה שעשיתי זה כירורגיה קטנה. כל מיני ניתוחים שעושים בשנות הלימודים. עזרתי גם לניתוחים יותר גדולים."

אין ארגוניסטים. הדוקטור בא ליחידה הקרבית. הוא מילא את תפקידו בבדיקת מסדרי החולים, שמירה על תנאי ההיגיינה והסניטציה של היחידה. שום תפקידים מיוחדים. לא היו בעיות מיוחדות ביחידה. חומר האנשים מבוחר ולא היו כמעט אר"טיסים מתחילים.

אז באה הכשיטה על מבצר האויב. אמרו לדוקטור: "אתה בא איתנו." והדוקטור הלך.

זאת היתה הפעולה הקרבית הראשונה בחייו. בפעם הראשונה, שמע הצעיר מי טולוז כדורים שורקים סביבו. סגן מוריס אנקלביץ לא היסס להודות: "בהתחלה ההרגשה לא כל כך נעימה. אני לא יכול להגיד שזה פחד מוות. אבל כשיוצאים, זה משהו מוזר. לא יודעים לאן, ומה מתכה לך."

איש מופת אנקלביץ
ניתוח בצל המצודה

וריומונים. התנגדות האויב לא שותקה עדיין. מקלע על הגג המשיך לדפוק בקצב איטי ומעצבן.

כמה אנשים נראו יוצאים את השער כשהם, נושאים עמם גופה. דוקטור! צעק מישהו. הדוקטור מיהר אליהם עם חובש. פצוע שותת דם שכב על הארץ. הוא נפגע בבטנו. הדוקטור בחן את הפצוע. לא היה מה לעשות בשלב זה. רק לחבוש את הפצוע ולהעבירו לעורף, מיד לבית חולים.

אווה שעה, במרחק מטרים ספורים בלבד, רכב חובש אחר על גבי פצוע נוסף, שי הוצא מהמבצר.

לא מאוין עד איזו. סיפר הדוקטור: "היה הושך, אבל אם נשארים בלילה הרבה זמן, מתרגלים לחשיכה. ראיתי אור פנס וראיתי פתות או יותר שחובש מטפל שם בפצוע. ניגשתי אליו. הוא היה בלי הכרה. ראיתי שהוא כולו מלא דם. החובש חשב שיש לו משהו בראש, מפני שהדם נזל לו על הראש. הוא לא ידע מה לעשות. ראיתי פצע בצוואר, מצד שמאל. הכדור נת קץ שם, לא יצא החוצה."

"ראיתי שהבחור נחנק, הוא היה בלי הכרה ונשם בקושי. פתחתי לו את הפה בכוח, כדי שיוכל לקבל אוויר לנשימה. הפה נסגר בכוח על אצבעי. השנינים פגעו בצפרוף. היו לו עוד הכוחות של בן אדם פצוע."

קנה הנשימה שלו לא נפגע, אך הכדור שפגע בצוואר, ליד קנה הנשימה, יצר לחץ פנימי של דם על הקנה, שהפריע לנשימה. החלטתי לנתח מיד.

בתוך ילקוט המכשירים שלי, נטלתי סכין חדה ותחתית חתך קטן בתוך הגר"גרת. קנה הנשימה היה עתה פתוח כלפי חוץ. דרך הפתח הכנסתי צינור מתכת מיוחד שנמצא בתיקי. זה מין צינור באורך של עשרה סנטימטר, כדוף קצת. מקנה הנשימה הוא יוצא החוצה דרך הצוואר, כך שהאיש נושם דרכו ולא דרך הפה. האויר עובר

אנגליה ארץ המסורת

באנגליה נוהגים הכל לפי מסורות עונת סאונד שנים אחד המנהגים הרווחים כבר שדרות העם הבריטי הוא שתי התה ואכילה הביסקויטים אין מוסחים כמו הבריטים. הרגילים משחר ילדותם למאכל ספריא ומין זה.

רכן משנה כדכה אנו מתכרכים כי דוקא בארץ המסורת של הביסקויטים וכחה חכרת פרומין למרית והב כתרונת ופכ"ל בשנת 1931 בעבוד האיכות הנבונה והפעם המעורה שר החוצרת. מאז נוסד הפענר ב-1923 וכו הביסקויטים של פרומין כעשרות סרליות והב במקומות רבים וביניהם כפריו: 1931 בקהיר 1941 בתראביב וכשנים 1932/34/36 ובעת בחיפה ב-1956 כר פי שירע רהעריך מוז מעולה פיו מלא התיח הביסקויטים ויחר מיו המוצרת של

פרומיו

אגד "ישיר" נוה ומרהיב

סמל אביב לחיפה. ירושלים. נתויה. העסק. הנליל וחורה ומיחר ערי ישראל נוסעים בישרים רק בישיבה. הנוסע! פנה לחתוח - אגד המקום בישר פונו בשכילך בכל שעות היום

אגד (א.ש.ד.) מקשר ישובי ישראל מדן ועד אילת